

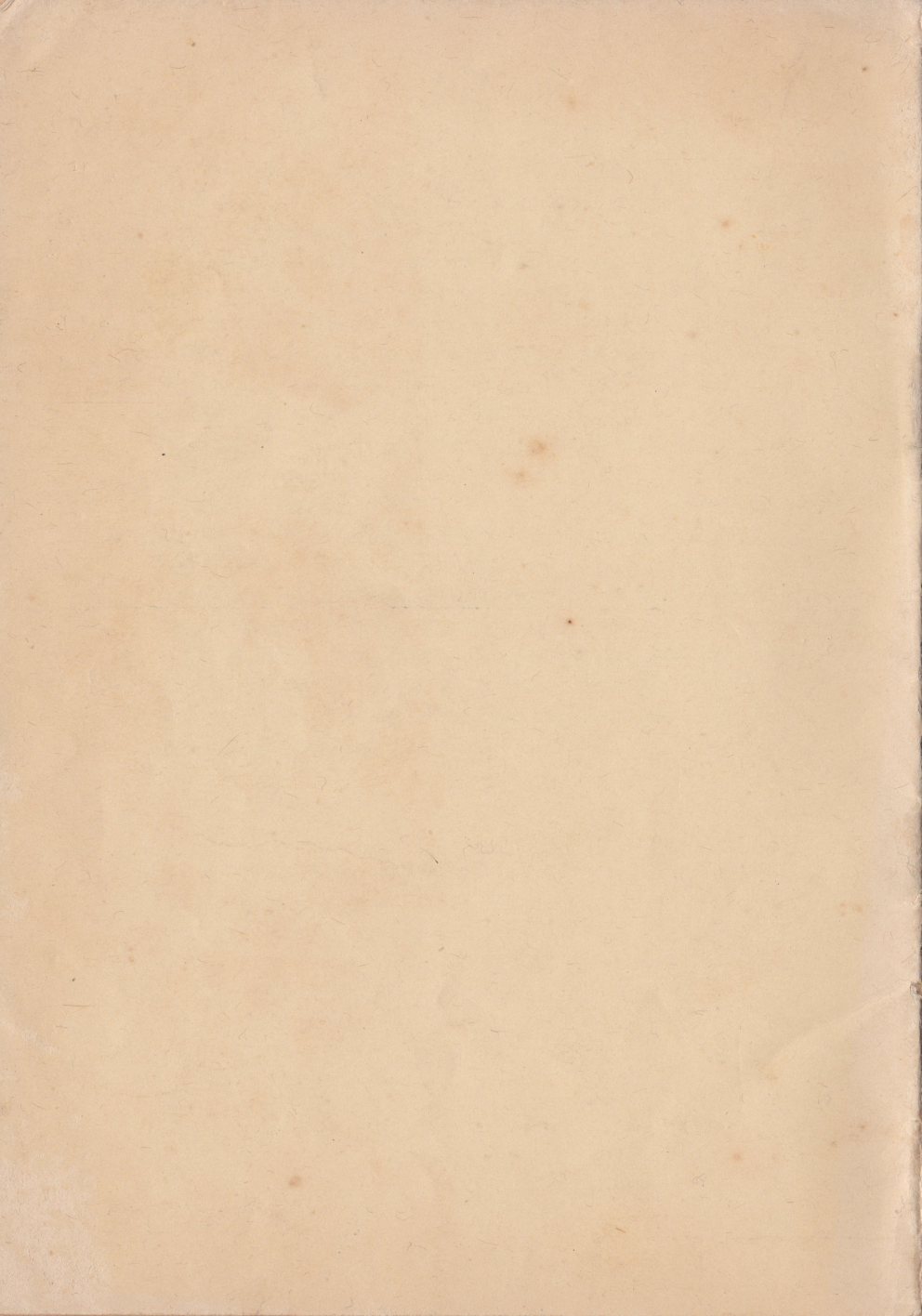

MOOSJE EN
WIM

door: **BETSY.**

NIJKERK.G.F.CALLENBACH.

TOOSJE EN WIM

Voor de jongste kinderen der Zondagsschool

DOOR

B E T S Y

TWEEDE DRUK

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

I.

Toosje Werner was druk in de weer. Geen wonder; ze ging ook verhuizen. Dat was, zoo lang als ze leefde, nog nooit gebeurd. En ze leefde toch al zeven jaar!

Morgen zou ze al in de nieuwe woning slapen. Maar vandaag was moeder het weinigje, dat ze had, al vast aan het inpakken gegaan. Het Zondagsche theeservies, en de mooie vaasjes van den schoorsteen en andere breekbare waar ging allemaal in het hooi in een mand; en de inhoud van de linnenkast, die moeder zoo mooi glimmend kon wrijven, dat je je eigen er in zien kon, werd, met de andere kleeren, netjes in een kist gelegd. En de leuning van de beste stoelen werden met krantenpapier omwonden voor het beschadigen; want die verhuismannen konden soms zoo ruw te werk gaan, en moeder hield haar boeltje graag netjes.

En toen Toosje nu dit alles zoo zag, toen ze uit school kwam, dacht ze ineens aan haar eigen zaakjes; want ze bezat ook al wat op de wereld, zoo klein als ze was.

Ze had, om mee te beginnen, een groote pop, met beweegbare armen en beenen, een hoofd dat draaien

kon, en oogen die dicht konden. En die pop had op haar beurt alweer kleeren: jurken en hoeden en ondergoed, net als Toosje zelf, maar veel mooier. Ook een ledikantje om in te slapen, een wagentje om in te rijden, en een aardig rieten stoeltje om in te zitten. Dan had ze nog, — niet de pop, maar Toosje, — een porseleinen eetserviesje met bordjes, platte en diepe, groente-schaaltjes, vleesch-schoteltjes, een sauskommetje, en wat er zoo al meer bij hoort. En verder een mooie steenen bouwdoos; een legkaart; een bal; een springtouw; een groote doos met huizen, kerk, boomen, en beesten er in, waar je een heel dorp van kon opzetten, en eenige prentenboeken, groote en kleine; sommige met verhalen uit den Bijbel en andere met versjes, vertelseltjes en sprookjes.

't Was niet van haar moeder dat Toos al dat mooie speelgoed gekregen had. Neen, hoor! Juffrouw Werner had geen geld om dat allemaal voor haar kleine meid te koopen. Ze was al blij als ze voor zich en Toosje behoorlijk eten en drinken en kleeren had. Want sedert Toosjes vader, een paar jaar geleden, gestorven was, moest moeder alles zelf verdienen. Gelukkig was juffrouw Werner een handige vrouw, die ook knap naaien kon; en daar zij maar een klein huishoudentje had, — Toosje was haar eenig kind, — en ze heel zuinig was, konden ze er saampjes wel van komen. Maar speelgoed koopen, neen, dáár was geen denken aan.

Hoe Toosje er dan aan kwam? Wel, juffrouw Werner ging elke week een dag uit naaien bij een mevrouw, die ook een eenig dochttertje had, maar wel tweemaal zoo oud als Toosje. Clara heette dat meisje. En die Clara kwam wel eens bij juffrouw Werner met een boodschap van haar mama over het naaiwerk; en zoo

kende ze vanzelf ook Toosje, die ze, zooals ze 't zelf uitdrukte, „een erg aardig snoesje” vond. Nu was Clara zelf ook een heel lief meisje, dat graag anderen een pleziertje deed. En toen ze nu eens gemerkt had, dat Toosje niets had om mee te spelen dan een leelijke, kapotte pop, vroeg ze aan haar mama, of ze *haar* pop, en het andere speelgoed, dat ze toch niet meer gebruikte nu ze al zoo groot was, aan het meisje van de naaister mocht geven. En dat had die mevrouw toen goed gevonden; en zoo kwam Toosje nu aan al dat moois.

En nu was ze bezig om het in te pakken, net als ze moeder zag doen. Ze gunde zich nauwelijks den tijd om haar bruine boontjes op te eten, — moeder had, wegens de drukte, maar een makkelijk potje gekookt. — Maar het bord moest toch eerst leeg, zei moeder, des te meer kracht had ze straks weer om met haar werk voort te gaan. En Toosje, als een gehoorzaam kind, deed wat moeder zeide.

Den volgenden morgen kwam er een handwagen voor de deur met twee dienstmannen. En nu werd alles van zijn plaats gehaald en het huis uitgedragen, tot er geen stuk meer overbleef.

Toosje vond het „vreeselijk aardig,” en danste van pret de al leeger wordende kamer rond. Maar moeder niet. Die verhuisde niet voor haar plezier. Maar de nieuwe woning was goedkooper; daarom deed ze 't.

Eindelijk was alles er uit, behalve de pop. Maar die zou Toosje zelf wel overbrengen. Moeder gaf *haar* kind immers ook niet met den verhuiswagen mee!

Terwijl de mannen bezig waren het goed op den wagen nog wat te verschikken en vast te binden, ging moeder, met Toosje en de pop, gauw naar de nieuwe

woning, om het daar weer in ontvangst te nemen.

't Was een stille, tamelijk nauwe straat, waar ze wezen moesten. Zoowat halverwege woonde een melkboer. Naast dien melkwinkel was een deur. Hier stak moeder den sleutel in, draaide haar open, toen twee trappen op, en — daar waren ze in het nieuwe huis!

Toosjes eerste werk toen ze boven kwam was, eens gauw een kijkje door het raam te nemen. Maar veel was er buiten niet te zien. Niets dan in de diepte een klein stukje van de straat, als ze haar neusje tegen de ruit drukte; en aan den overkant een eentonige rij huizen, allemaal eender. En boven haar de lucht, net als overal.

In een van die huizen, vlak over het hunne, zag ze, achter de bloempotjes, die voor het raam stonden, een stukje van een jongenshoofd, dat op een kussen lag.

„Hè, dat jongetje slaapt nog, en ik ben al zoo'n tijd op!” dacht ze. Maar lang kijken deed ze niet; want de wagen kwam met het goed, en Toos vond het bepaald noodig, dat ze moeder hielp om alles een plaats te geven. Het speet haar genoeg toen het tijd voor haar was om naar school te gaan. Maar thuisblijven mocht natuurlijk niet. Toen ze om twaalf uur terug kwam, en haar oog weer op het raam van de overburen viel, lag het hoofd er nog.

„Maar, Moes! heb u nu toch ooit zoo'n luien jongen gezien? Kijk toch eens aan! Die ligt nu nog al in zijn bed!” riep Toosje. Ze scheen er bepaald verontwaardigd over. „Maar slapen doet ie toch, geloof ik, niet,” ging ze voort, toen moeder haar geen antwoord gaf. „Hij licht zijn hoofd op. Daar komt een vrouw naar hem toe, met een kopje in haar hand. Zou dat zijn moeder zijn? Ze

geeft het hem. Kijk, Moes! Nu zit-ie. Hij drinkt; ziet u wel?"

Juffrouw Werner, die juist bezig was een gordijn op te hangen, keek nu ook eens naar den overkant. „Dat arme ventje zal ziek zijn,” zei ze. „Kijk eens wat een bleek gezichtje! Maar je mag niet zoo bij de menschen inkijken, Toos! Dat is heel onbeleefd; weet je dat wel? Kom liever maar eens hier, en houd dat gordijnkoord eens voor moeder vast, tot ik dien spijker hier in heb geslagen.”

Toosje liep gezwind naar het andere raam om moeder te helpen. Maar telkens trokken haar oogen weer naar den overkant. Ja, het jongetje was zeker ziek; nu geloofde ze 't óók. Dan kon hij ook niet helpen, dat hij niet vlug was. En nu had ze 'm nogal voor een luiaard uitgemaakt! Ze had er heuschjes spijt van. Kijk, daar kreeg hij haar in 't oog! Wacht, ze zou eens tegen 'm knikken. Dát mocht wel, zei Moe, toen ze 't vroeg.

Maar het jongetje draaide zijn hoofd om zonder terug te knikken. Dat vond Toosje niet aardig.

„Wie weet wat een pijn de stumperd heeft,” zei moeder vergoelijkend.

Deze gedachte wekte Toosjes medelijden weer op. Maar hij had toch wel eens tegen haar terug kunnen lachen, vond ze. En toen keek ze vooreerst maar niet meer.

Toen Toosje dien avond zou gaan slapen, en in die vreemde bedsteê moest, was het net of ze niet thuis was. En toen ze, de kleine handen gevouwen, op haar knietjes lag aan moeders schoot, en haar avondgebedje had gedaan, vroeg ze opeens: „Moesje, de Lieve Heer zal toch wel weten waar we zijn gaan wonen?”

„Welzeker, kindje,” stelde moeder haar gerust. „De

Lieve Heer weet precies waar we naar toe zijn gegaan, hoor!"

„En wil de Heere Jezus nu in *dit* huis ook bij ons komen?"

„Stellig! We zullen het samen aan den Heer vragen, dan zal Hij het zeker doen."

En toen vouwde ook moeder de handen, en bad hardop, voor haar en haar dochtertje: „Lieve Heere, we zijn vandaag verhuisd, en nu komen we U heel eerbiedig vragen, of U hier ook bij ons wilt komen wonen, en of U ons in onze nieuwe woning ook zegenen wilt, zooals U 't altijd in de oude hebt gedaan. Woon, als 't U belieft, in ons huis en in ons hart; in 't hart van Toosje en van haar moeder; en laten Uw vriendelijke oogen dag en nacht open zijn over ons, en Uw trouwe hand ons overal behoeden. Verhoor ons, lieve Heere, om Uws grooten Naams wil. Amen."

Toosje had moeder alles nagezegd, en na dit bidden voelde ze zich in eens heelemaal thuis, zelfs in de vreemde bedsteé. Ze was er nu zeker van, de Heere Jezus was hier óók. Ze kuste moeder nog eens goeden nacht, en toen deed ze gerust haar oogjes toe, om weldra in den slaap de heele verhuisdrukte te vergeten, of, waarschijnlijker nog, er van te droomen.

II.

Eer het een week verder was, wist Toosje reeds alles van haar kleinen overbuurman. Want *haar* moeder en

zijn moeder haalden beiden melk en boter bij den melkboer beneden, en zoo was het al eenige malen gebeurd, dat de ééne juist in den winkel kwam, als de andere er stond.

Dit was het begin geweest van de kennismaking van juffrouw Werner met haar buurvrouw. En toen ze op een keer beiden moesten wachten, tot de winkelier een paar andere klanten bediend had, die hen vóór geweest waren, hadden ze onderwijl een praatje met elkander aangeknoopt.

En bij die gelegenheid had juffrouw Werner vernomen, dat het jongetje werkelijk ziek was, net als ze dacht. Een half jaar geleden was hij van de trap gevallen, zoo vertelde zijn moeder, waarbij hij erg zijn rug en zijn beentje had bezeerd. Drie maanden lang had hij toen aan één stuk plat achterover moeten liggen. Dat hoefde nu gelukkig niet meer, want het begon goed te beteren; en als hij niet te veel pijn had, mocht hij al eens een poosje overeind zitten. Maar *loopen* . . . och, mè lieve mensch, *daar* was vooreerst nog geen denken aan! — Ja, 't wàs wat voor zoo'n jongen! Hij was toch al acht jaar geweest. En altijd zoo'n eerste wilde-man, moet je weten. Och, och, hij werd er heelemaal kniezerig van. — 's Morgens maakte ze maar een bedje voor hem, bij het raam, op een paar stoelen. Daar had ie ook wel niet veel vertier; 't was zoo hoog, zie je. Maar 't was er toch altijd nog vroolijker dan zoo'n heelen dag in de bedsteê. Al zag-ie dan maar 's een vogeltje vliegen. Want, zie je, haar man was den heelen dag op zijn werk, en *zij* had het altijd even druk met haar huishouden en het kleintje, dus had hij eigenlijk niemand, die hem zoo eens bezig hield, en op die manier duurden de dagen lang.

De goede juffrouw Werner had innig te doen met het

arme kereltje, en met de moeder niet minder. Want als de kinderen lijden, lijden de moeders ook, soms nog meer; dat wist ze bij ondervinding. Verbeeld je nu toch, dat ze haar lieve Toos daar zoo eens had liggen! En dat had toch evengoed het geval kunnen zijn. Zij was immers niets beter dan haar buurvrouw. En toen ze dit zoo overdacht, kwam er o, zoo'n dankbaar gevoel in haar hart jegens den lieven Heer, die haar en haar kind zoo goedgunstig voor zoo'n ramp had willen bewaren. En hoe grooter haar dankbaarheid, hoe inniger ook haar medelijden.

„Als u 't goed vindt,” zei ze tot haar buurvrouw, „dan hoop ik Zondag eens naar uw jongetje te komen kijken. En dan breng ik mijn kleine meid mee, als ik mag; die is toch zóó nieuwsgierig naar hem. Ze heeft hem al eens toegeknikt door 't raam, maar hij wou niets van haar weten.”

„Wel heb je van je leven!” lachte de buurvrouw. „Zoo'n ondeugd! Dan was hij zeker weer niet in zijn knollentuin. Maar hij meent het zoo kwaad niet. Breng haar maar gerust mee, hoor! Wimpie zal het wát prettig vinden.”

Nadat Toosje dit alles van haar moeder gehoord had, verlangde ze nog meer dan anders naar den Zondag. Ze vond het zoo aardig eens bij het zieke jongetje op de kamer te komen, en met hem te praten. Dat hij dien eersten dag zoo onvriendelijk tegen haar geweest was, daar dacht ze al niet meer aan. Toen moeder 's Zaterdags boodschappen deed, bracht ze een zakje drops voor hem mee, — voor zieken kon juffrouw Werner altijd wat missen, — dat mocht Toosje hem dan geven. En 's Zondags gingen ze.

't Bezoek viel Toosje echter niet mee. De moeders hadden het, na de eerste algemeene begroetingen, alweer spoedig druk samen. De vader, die ook thuis was, omdat het Zondag was, praatte mee. Maar de kinderen hadden elkaar niets te zeggen. Het zakje drops was zwijgend gegeven en zwijgend in ontvangst genomen. En op buurvrouws aanmoedigend: „Kom, jongen, wat zeg je nou? Moet je 't lieve meisje nou niet 's bedanken?” was er aarzelend een kleine hand uitgestoken, die door een andere kleine hand even aarzelend aangenomen was. Maar daar bleef het voorloopig van weerskanten bij.

„Wacht maar, straks zullen de tongetjes vanzelf wel los komen,” lachte de vader; en Toosje een plaatsje aanwijzend bij het raam, dicht bij het stoelenbed, zei hij: „Kom hier maar bij hem zitten, kleine meid! Zie-zoo. Vertellen jullie mekaar nu maar eens wat.”

Maar, wonderlijk toch, als de menschen tegen je zeggen: „Vertel eens wat,” dan zal je haast altijd zien, dat je dan net niets weet. Zoo ging het onzen vriendjes nu ook, en daarom wisten ze niets beters te doen, dan elkaar af en toe maar eens aan te kijken, en met een heel ernstig gezicht naar het gesprek van de groote menschen te luisteren, dat voornamelijk weer over den kleinen zieke liep.

Maar eindelijk scheen Toosje het zwijgen toch wel wat benauwend te gaan vinden. Ze lachte eens tegen haar nieuwe vriendje, boog zich een weinig naar hem toe, en vroeg met een klein stemmetje: „Hoe heet je?”

„Wilhelmus,” was het antwoord.

Toosje keek verrast. Die naam deed haar ineens denken aan 't *Wilhelmus*, dat ze altijd op Koninginnedag op school zongen. Ze had er nog nooit over gedacht, dat

een gewone jongen ook wel eens zoo heeten kon, en vroeg uit een grapje: „Ben je Wilhelmus van Nassauwe?” Ze moest er zelf om lachen.

Maar de ander nam het als geen grapje op, en antwoordde, nog altijd even strak: „Nee, Wilhelmus Spaan.”

„Wilhelmus, dat is zijn Zondagsche naam, weet je,” kwam nu zijn vader te hulp, „maar *wij* gebruiken altijd zijn daagschen maar. Die is *Willem*, of *Wim*, dat mag je óók zeggen; dat is nóg makkelijker, hé jongen? En ben jij nou niet nieuwsgierig hoe het meisje heet?”

Willem knikte van ja. En heel voorkomend zei Toosje toen dadelijk: „Ik heet Toosje. En dáár woon ik, vlak over je,” liet ze er aanstonds op volgen, terwijl ze met haar kleinen vinger in genoemde richting wees.

„Dat weet ik al lang,” zei Willem.

„Als ik voor het raam sta, kan ik net je hoofd zien, als je ligt,” zei Toosje weer.

Geen antwoord.

„Kan jij mij ook zien?”

„Ja.”

„Willen we, als ik straks thuis ben, eens naar mekaar kijken?”

„Ja.”

„Dan zal ik knikken. Is 't goed?”

„Ja.”

„Knik jij dan ook?”

„Ja.”

En hiermede nam het gesprek voorgoed een einde. Toosje wist niets meer te verzinnen, en was blij, toen haar moeder eindelijk opstond om heen te gaan. Ze schrikte er zelfs van, toen buurvrouw haar vroeg, of ze eens gauw terugkwam om wat met Wimpie te spelen,

en had heel graag *neen* gezegd. Maar moeder deed het woord voor haar, en zeide:

„Woensdagmiddag heeft ze geen school, dan kan ze Wim wel een poosje gezelschap komen houden, als hij dat graag wil; hé, Toos?”

Toosje dacht er niet aan om *neen* te zeggen als moeder *ja* zei. Maar zoodra ze weer met moeder alleen was begon ze:

„Ik vind dien Wim niets geen aardigen jongen, Moes. Ik wou maar, dat ik niet bij hem hoefde te gaan spelen.”

„Kom, dat denk je maar,” zei moeder. „’t Zal een volgenden keer wel beter gaan. Je was hem ook nog zoo vreemd.”

„Maar hij had toch best een beetje vriendelijker kunnen zijn,” pruilde Toosje. „Hij zei maar anders niet dan „Ja, Ja.”” En toen ik ’m vertelde waar ik woonde, zei hij: „Dat weet ik al lang.””

„Dat was ook wel wat oud nieuws,” zei moeder lachend. „Maar een aardig antwoord was het niet, daar heb je gelijk in. Maar met zieken moet je altijd maar wat geduld hebben. ’t Is zoo treurig om lang ziek te zijn. En, — ’t is wel niet goed, — maar het maakt op den duur wel eens een beetje knorrig. Wees jij maar altijd heel lief en vriendelijk tegen Wim, dan zal je eens zien, of hij het ten laatste tegen jou ook niet wordt.”

„Moet ik dan Woensdag toch heusch gaan, Moesje?”

„*Moeten* niet, kindlief. Moeder wil je niet *dwingen* om bij Willem te gaan spelen. Maar de Heere Jezus heeft het altijd heel graag, dat we zieke menschen of kinderen wat gaan opfleuren.”

„Ja, Moes? Doe ik er dan den Heere Jezus zelf plezier mee, als ik ga?”

„Ja, stellig, m'n kind. En als je dan eens in den Hemel komt, weet je wat de Heer dan tegen je zeggen zal?”

„Wat dan, Moes?” vroeg Toosje blij-nieuwsgierig.

„Dan zal de Heer zeggen: „Kom, gij gezegende Mijns Vaders, nu moogt gij altijd bij Mij blijven in Mijn Koninkrijk; want toen Ik ziek was, hebt gij Mij bezocht.””

Toosjes nieuwsgierigheid ging in verwondering over.

„En als je dan verwonderd vragen zal: „Lieve Heer, wanneer was dat dan, dat U ziek was en ik U bezocht? Ik weet er niets van!” dan zal de lieve Heiland antwoorden: „Mijn kind, wat je, uit liefde tot Mij, aan een ziek jongetje gedaan hebt, is evengoed of je 't aan Mijzelf hebt gedaan.””

„O, Moesje! Is 't heusch waar?” riep Toosje met van vreugde stralende oogjes.

„Heusch waar. Het staat in den Bijbel. De Heere Jezus heeft het zelf gezegd.”

„Dan ga ik elken Woensdag, Moe, zoolang als Wim ziek is! En 's Zaterdags ook!”

III.

De Woensdag bleef nu, naar Toosjes zin, zelfs veel te lang uit. Maar eindelijk kwam hij toch. Volgens afspraak hadden de buurtjes elkaar in dien tijd al dikwijls toegeknikt. Toosje lachte en wuifde er gewoonlijk bij, en dan lachte en wuifde Wim terug. En als hij dat

deed, vond Toosje hem toch weer wèl een aardigen jongen.

Om één uur, toen ze allebei gegeten hadden, stapte ons kleine meisje naar den overkant. Buurvrouw was blij, toen ze haar zag verschijnen; want zij moest den heelen middag strijken, in de keuken, en dan zou Wimpie weer al dien tijd alleen zijn geweest.

Wim had gelukkig juist een goeden dag, zonder pijn. Hij zat overeind, en zag met verlangende oogen naar de doozen speelgoed, die Toosje op moeders raad meegebracht had. De ééne was een blokkendoos, zei ze, daar je allerlei van bouwen kon; en in de andere zat een heel dorp.

Buurvrouw schoof de tafel wat aan, zoodat Wim er óók bij kon, en zei, dat ze nu maar eens een mooi huis voor haar moesten bouwen.

Het eerst werd dus de bouwdoos opengemaakt.

„Hè, hoe echt!” riep Wim, op het gezicht van al die nette steentjes, witte, en roode, en blauwe; vierkante, en langwerpige en driehoekige, met torentjes en kolommen er tusschen. Hij had zelf ook wel een bouwdoos, maar die blokjes waren van hout, en vielen bij het minste stootje om. Maar deze waren zoo zwaar, en bleven zoo stevig staan. Net een echt huis werd het. Zóó een wou hij er ook hebben, riep hij telkens. En toen zijn moeder na een poosje eens kwam kijken, vroeg hij dadelijk: „Moe, koopt u voor mij ook zoo'n doos?”

„Ja, als je jarig bent,” beloofde moeder.

„Hè, nee; nou,” dwong Wim. „Ik ben pas jarig geweest. Toe Moe, wanneer koopt u er nou een?”

„Zoodra vader een heeleboel geld verdient,” paaide moeder.

„En wanneer is dat dan?” vroeg Willem.

„Als vader van avond thuiskomt zullen we 't hem eens vragen, hoor. Maar je moet niet zoo ongeduldig zijn, mannetje. Ga nou maar weer vast prettig spelen.” En weg was moeder weer, de kamer uit.

Maar Wims pret was voor 't oogenblik ook weg. Want hij was ontevreden geworden. En waar de ontevredenheid komt, is het met de pret gedaan.

„In welken winkel heeft je moeder die doos gekocht?” vroeg hij aan Toosje.

„Moeder heeft 'm niet gekocht,” zei ze. „Ik heb 'm gekregen van een meisje.”

„Vraag eens aan dat meisje, of ik er ook een van haar krijg.”

„Dat durf ik niet. Ik mag niet vragen, zegt Moe. En ik denk ook niet, dat ze er nog een heeft. Ze heeft al haar speelgoed weggegeven, omdat ze al zoo groot is. Maar ik zal 'm altijd meebrengen, als ik bij je kom. Goed?”

Wim gaf geen antwoord. Hij bleef pruilen. En van pruilen kwam plagen. Hij wilde niet meer meebouwen; en als Toosje wat opzette, gooide hij het om.

„Niet doen, Wim,” verzocht Toosje vriendelijk, want ze was een zacht meisje. Maar toen hij het niet laten wilde, werd ze boos.

„Je bent een nare jongen!” riep ze half huilend. „Ik speel niet meer met je, hoor! Ik ga weg!” En meteen ging ze haar doos aan het inpakken. Maar terwijl ze hiermee bezig was, dacht ze er ineens aan, dat moeder gezegd had, dat ze met zieken altijd geduld moest hebben, en dat ze altijd maar lief en vriendelijk tegen Wim moest zijn, ook al was *hij* het niet. En dit deed haar toen weer van besluit veranderen.

„Nee, Wim, ik meen het niet,” zei ze; „ik blijf nog

wat bij je. Maar dan moet je niet plagen. Willen we het dorp eens op gaan zetten?"

Wim, die in zijn hart blij was, dat zijn buurmeisje hem niet in den steek liet, zei van ja. Hij keek nu ook weer vriendelijk, en had echt schik in den inhoud van de doos.

Eerst werden de huisjes opgezet, met de kerk in het midden. Dát was de dorpsstraat. Toen twee rijen boomen. Dát was de weg. De overige boomen werden in een vierkant gezet, met de hekjes er tusschen; dat moest het weiland verbeelden; en daarop kwamen de koeien en paarden en schapen te staan, en de mestkar, en de boer met zijn hooivork, en de boerin met haar melkemma's, en de kippen, en het varkenshok, en wat er zoo al meer bij een boerderij behoort.

Ten slotte haalde Willem nog een hond uit de doos.

Dien moet je hier zetten, bij het huis van den boer," onderrichtte Toosje.

„Nee, hier moet-ie staan. Hij moet op de schapen passen," vond Wim.

„Welnee jongen, dat hoeft niet, als ze in de wei zijn," hernam Toosje. „'t Is geen herdershond. Hij hoort bij het huis." En meteen nam ze hem op, om hem te verplaatsen. Maar Wim, boos dat hij zijn zin niet kreeg, gaf Toosje een klap op haar hand, die daardoor op den rand van de tafel terecht kwam, en wel zóó hard, dat de kop van den hond, dien ze er nog in had, er afvloog.

Toosje begon te huilen; niet om den klap, zóó kleinzeerig was ze niet; maar om den hond; want ze was altijd heel zuinig op haar speelgoed, en vond het naar als er iets brak. En Wim keek verbouwereerd. Zóó had hij het niet gemeend.

„Huil maar niet,” troostte hij. „Vader zal 'm wel weer maken. Vader kan alles lijmen. Kom, huil nou maar niet. Ik zal het niet meer doen.” En toen Toosje nog niet ophield, stak hij haar zijn hand toe, en zeide: „Daar, geef me ook maar een klap.”

Toosje verroerde zich niet, en bleef stil doorhuilen.

„Geef me ook maar een klap,” drong Willem, in het volle besef, dat hij wel wat verdiend had. „Daar, doe het maar gerust; dan doe je *mij* ook zeer voor mijn straf.”

„Ik *wil* je geen zeer doen,” zei Toosje, terwijl ze met een droevig gezichtje haar armen rond zijn afgebroken kop nog eens aanpaste.

„Waarom niet?”

„Omdat de Lieve Heer het niet wil. De Heere Jezus deed zelf óók niets terug, als de menschen Hem kwaad deden.”

„Hoe weet je dat?”

„Van Moesje, en van de Zondagsschooljuffrouw.”

„En hoe weten *die* het?”

„Uit den Bijbel; daar staat het allemaal in.”

„Nou, maar als ze *mij* slaan, sla ik terug, hoor.”

„Dat mag toch heusch niet, Wim,” zei Toosje, haar betraande oogjes afvegend. „Als ik jou was, zou ik het maar niet meer doen. Je doet er heusch kwaad aan; en dan maak je den Lieven Heer bedroefd. En dan kan de Heer je niet bij Zich in den Hemel nemen, als je sterft. Want kinderen, die graag kwaad doen, kunnen daar niet komen, zegt Moe. Dat staat ook in den Bijbel.”

Willem keek ernstig. „Zou je denken, dat het nu al niet meer kon?” vroeg hij bezorgd. „Ik heb al zoo dikwijls kwaad gedaan.”

„Als je er spijt van hebt, en om vergeving bidt, wel.”

„Heb *jij* wel eens kwaad gedaan, Toos?”

„Ja, ook al dikwijls. Maar *ik* bid óók iederen avond, eer ik slapen ga, om vergeving.”

„Dan ga *ik* het óók doen. — Doet je hand nog zeer?”

„Nee, 't is al lang over. Ik voel er niks meer van.”

„Ik zal vragen of vader van avond den hond wil lijmen; dan is ie morgen droog.”

„Als het nog maar kan,” zei Toosje bedenkelijk. Maar Wim verzekerde dat vader *alles* maken kon; en hiermee was ze voorloopig gerust gesteld.

Toen Wims moeder een poosje later weer binnenkwam, zat ons tweetal heel genoeglijk te spelen, net of er niets gebeurd was. Bij het dorp hadden ze nog een groot kasteel gebouwd; die mooie blokkendoos beviel Wim toch maar het best. En toen Toosje eindelijk naar huis zou gaan, en de doos ging inruimen, begon hij weer: „Hè, moeder, wanneer krijg *ik* er nou ook zoo een?”

IV.

„Moes,” vroeg Toosje, toen ze dien avond in het schemerurtje op moeders schoot zat — dat deed ze nog zoo graag, al was ze geen „klein-kindje” meer — „Moes, mag ik mijn steenen bouwdoos aan Wim van hierover geven?”

Moeder keek verrast; ze wist dat Toosje erg op die doos gesteld was, en vroeg: „Waarom wou je dat?”

„Och, zoo maar,” hernam Toosje. „Wim had er zoo'n zin in. O, u hadt eens moeten zien hoe treurig hij bleef zitten kijken, toen ik er mee wegging. En hij zeurde

maar, of zijn moeder er voor hem ook zoo een koopen wou. Hij zou het wel erg prettig vinden, als ik hem de mijne gaf; denkt u ook niet, Moesje?"

„Ja, dat zou hij zeker. Heeft hij zelf geen speelgoed?"

„Niet veel, geloof ik; ten minste niet, waar je zittende mee spelen kan. Een houten bouwdoos; maar die is niets mooi. De mijne vond hij veel mooier. Mag ik hem die dan maar geven, omdat hij ziek is, Moes?"

„Zeker, kindje, als je dat graag wilt. Maar dan ben jij haar kwijt. Denk je daar wel aan?"

„Ja, Moes!" lachte Toosje.

„En wat je eenmaal weggegeven hebt, mag je niet meer terugvragen."

„Nee Moes, dat zal ik niet doen."

„En zou je er dan later geen spijt van hebben? Je vindt het immers zoo prettig om er mee te bouwen?"

Toosje dacht nog eens goed na. Makkelijk viel het scheiden van haar mooie doos haar niet. Ze wilde het alleen uit medelijden met den zieken Willem. Moeder wist dit alles wel, en daarom vond ze 't noodig, dat haar meisje zich eerst eens goed rekenschap gaf van hetgeen ze wilde doen. „Wil je er eerst nog maar eens goed op slapen?" vroeg ze.

„Ja, Moe," zei Toosje peinzend. En toen opeens: „Zou de Heere Jezus graag willen, dat ik de doos aan Willem gaf?"

„De Heere Jezus heeft altijd heel graag dat we iemand plezier doen, als we kunnen," antwoordde moeder.

„En is het dan net hetzelfde, of ik ze aan den Heer of aan Wimpie geef?"

„Ja, net hetzelfde. *Wat gij aan een van deze minsten gedaan hebt, dat hebt gij aan Mij gedaan, heeft de Heer gezegd.*"

„Dan doe ik het, Moes! Dan doe ik het!” juichte Toosje.

En moeder zeide: „Goed, m'n kind, doe het dan maar, hoor!” En ze kuste haar kleine meid, en drukte ze aan haar hart. Ze was zoo blij, die goede moeder, dat haar Toosje ook den Heiland liefhad, en dat ze dit zoo graag ook toonen wilde, door, om Jezus' wil, anderen wèl te doen. Neen, ze zou er nooit spijt van hebben; dat wist ze nu wel zeker.

't Was dien avond al wat te laat om naar Willem toe te gaan. Toos moest naar bed. Maar den volgenden morgen, vóór ze naar school ging, mocht ze hem de doos gaan brengen.

„Wat is dät?! Al zoo vroeg bezoek?!” riep buurvrouw, toen ze het kleine meisje zoo onverwacht voor zich zag.

Maar Toosje wenschte haar alleen maar even heel gauw goeden-morgen, en liep toen met een opgetogen gezichtje regelrecht op Willem toe, die nog in de bedsteelag, omdat het nog zoo vroeg was, en stak hem de doos toe met een vroolijk: „Hier, Wim! Hier heb je mijn bouwdoos! Die mag je nu altijd houden.”

Wim was heelemaal verbluft. Hij keek van Toosje naar de doos, en van de doos weer naar Toosje. Hij wist zelf niet, hoe hij 't had. En toen Toosje er maar mee voor zijn bed bleef staan, en nog eens zei, dat die doos voor *hem* was, toen nam hij haar eindelijk aan, zwijgend, zooals hij de eerste maal het zakje drops van haar aangenomen had, maar met o zoo'n gelukkig gezichtje.

Wims moeder stond er ook heelemaal van versted. „Maar kind!” riep ze, haar handen in elkander slaande. „Maar kind! Die mooie bouwdoos! Is die voor Wim?”

Neen maar, dat is nou toch een beetje àl te erg! Mag je die zoo maar weggeven? Weet je moeder er van?"

„O, ja!" zei Toosje, „Moesje weet het. Moesje vindt het heel goed. En de Lieve Heer vindt het óók goed."

„Nu, dan mag ik er niets van zeggen," zei buurvrouw. „Wel, wel! Zoo'n prachtige doos! Nou kan je bouwen, Wimpie! Maar jongen, wat zeg je daar dan toch wel van?"

Maar Wimpie zei nog altijd niets. Hij lachte maar, en scheen nog geen woorden te kunnen vinden. Toosje, die haast had om naar school te komen, wachtte er trouwens niet op, en liep even vlug weer weg als ze gekomen was, zoo mogelijk nòg gelukkiger *zonder*, dan Wim, dien ze zoo blij gemaakt had, *met* de doos. *Dat hebt gij aan Mij gedaan. Dat hebt gij aan Mij gedaan*, meende zij maar aldoor zacht en vriendelijk in haar ooren te hooren klinken. En Toosje geloofde stellig, dat het de stem van den Heere Jezus was.

Toen ze buiten kwam, keek ze in 't voorbijgaan eens even gauw naar boven, naar 't raam, waar haar moeder op den uitkijk stond, en wuifde haar vroolijk toe.

En moeder wuifde terug, even verheugd als haar kind. Ze begrepen elkander zoo goed, die twee, Moeder en Toosje.

En ze bleef staan voor het raam, de gelukkige moeder, om haar huppelend kind na te kijken, zolang ze haar zien kon; en uit haar hart kwam daarbij deze bede: „Heere, zegen Gij mijn kleine lieveling, en laat het haar maar *altijd* zulk een vreugde mogen zijn, om U te dienen en Uw wil te doen."

Toen Toosje om twaalf uur thuis kwam, lag Willem weer op zijn stoelenbed voor het raam. Zoodra hij zijn buurmeisje zag, begon hij uit al zijn macht te knikken

en tegen haar te lachen, zonder, zooals anders, te wachten tot *zij* het sein er toe gaf. En toen hield hij met de eene hand den gelijmden hond in de hoogte, en met de andere wees hij op het raamkozijn, waar hij een hoogen toren gebouwd had, dien Toosje van den overkant af zien kon. En toen beduidde hij haar door allerlei gebaren, dat ze eens moest komen kijken.

„Ga maar even,” zei haar moeder. En dat deed ze toen.

Willem ontving haar met een juichkreet. Zij had zijn bleek, lijdend gezichtje nog nooit zoo vroolijk en vriendelijk zien staan.

„Kijk 's!” riep hij haar toe, „kijk 's wat een mooie toren! Heelemaal alleen gebouwd! En de hond is droog! Kijk 's hoe mooi z'n kop er weer op zit! Vader gedaan. Je kan er niks meer van zien, dat ie kapot geweest is. Zie je wel, dat vader het wel kan?” — Toen, wat zachter: „Ik zal je nooit meer slaan; en niet meer plagen ook. Wanneer kom je nou weer een heelen middag spelen?”

„Zaterdag,” zei Toosje. „Elken Woensdag en Zaterdag, als ik kan.”

„Ik geloof dat onze jongen nu toch mooi vooruit gaat,” zei Willems vader op zekeren dag tegen zijn vrouw. „Hij wordt veel tieriger. En ik zeg altijd maar, iemand zijn humeur wijst het dikwijls al heel gauw uit, hoe zijn gestel is.”

„Ik weet soms zelf niet wat ik er van denken moet,” zei zijn vrouw. „Hij is juist de laatste dagen weer erg pijnlijk. Maar wil ik je eens wat zeggen, man? Dat-ie zooveel opgeruimder en geduldiger geworden is, schrijf ik heelemaal toe aan den omgang met dat lieve kind

van hierover. Raad eens wat ie van morgen tegen me zei? „Moe“, zeit-ie, „ik bid elken dag of de Lieve Heer me net zoo wil maken als Toosje.“

„Zei-die dat?“ vroeg de vader met een glans van genoegen op zijn gezicht. „Ik ben blij, dat we haar tot buurmeisje gekregen hebben, vrouw!“

Toen vriend Spaan dien middag naar zijn werk ging, kwam hij Toosje in de straat tegen; ze had een boodschap voor haar moeder gedaan.

„Dag buurtje! krijg ik een hand van je?“ riep hij haar toe.

Toosje voldeed lachend aan zijn verzoek. En met zijn groote, harde werkhand kneep hij de hare, uit loutere hartelijkheid, bijna fijn. Hij maakte een praatje met haar, en bij het heengaan kreeg ze nog een kneep in haar wang op den koop toe.

Toosje wist niet, waarom buurman vandaag zoo bijzonder vriendelijk tegen haar deed. Maar buurman zelf wist het zooveel te beter. En de lezertjes zullen het zeker ook wel begrijpen.

